

Ur tidskriften *Kampuchea* nr 3-4 1977

DER SPIEGEL intervjuar Ieng Sary*

Följande intervju återfanns i den västtyska veckotidningen Der Spiegel i maj 1977. Ingen kommentar fanns till var intervjun gjorts. Såvitt vi vet lär ett samtal ägt rum mellan Ieng Sary och Der Spiegeljournalisten, med flera på någon flygplats och att vid det tillfället utböts inte frågor och svar på det sätt Der Spiegel återger samtalet. Men innehållet verkar riktigt, varför vi här publicerar hela intervjun.

Fråga: Minister, ni har varit vid makten i två år och världen får bara höra på skräckhistorier från ert land. Vad för slags samhälle håller ni på att bygga där?

Ieng Sary: Det finns ingen föregångare till det revolutionära Khmer-experimentet. Vi vill uppnå något som aldrig hittills hänt i historien. Det finns ingen modell för detta. Varken den kinesiska eller den vietnamesiska modellen är giltig för oss. Vi omorganiserar landet med jordbruket som en grundval. Vi kommer att bygga industrin på det som jordbruket uppnått, en industri som kommer att behöva stå i jordbrukets tjänst. Khmerfolket har århundradens erfarenhet av risodling. 85 procent av Kampucheanerna lever på jordbruk idag.

Fråga: Hur många invånare har Kampuchea idag?

Ieng Sary: Vi har nyligen gjort en folkräkning genom kooperativen. Enligt denna har Demokratiska Kampuchea 7 760 000 invånare. 85 procent av befolkningen är under 35 år.

Fråga: Vad gör ni med städerna om Khmerfolket måste återvända till risfälten? Kommer ni att överge dem åt djungeln som med det gamla Angkor?

Ieng Sary: Absolut inte. Städerna består. Vi vill bara föra tillbaka dem till mänskliga proportioner. Efter den inledande evakueringen kommer städerna med tiden att återbefolkas. Phnom Penh har nu 200 000 invånare, Kompong Som 50 000, Battambang 20 000. De stadsdelar som inte längre är befolkade kommer att förvandlas till industriområden. Man kommer att riva gamla husväggar och bygga små affärer och fabriker.

Fråga: Ni sägs ha avskaffat pengar i Kampuchea. Det sägs att det inte längre finns någon privategendom. Hur fungerar ett sådant samhälle?

Ieng Sary: Det är fortfarande för tidigt att informera om vad vi håller på med i vårt land. Eftersom vi inte bygger på några modeller så lär vi oss under experimenterandets gång. År 1973 började vi med jordbrukskooperativ i de befriade områdena. Nu har vi kooperativ genomgående i hela landet. De stora omfattar 2 000 familjer, de minsta 50 familjer. Det är kooperativen som sköter alla befolkningens behov, t ex risdistribution och bostadsbyggande.

Fråga: Hur är den ekonomiska situationen?

Ieng Sary: Naturligtvis har vi fortfarande stora svårigheter, men efter krigsåren har vi redan gjort mycket för återuppbyggandet av vårt land. Järnvägslinjerna mellan Phnom Penh och Kompong Som och mellan Phnom Penh och Poipet vid gränsen till Thailand är användbara, och vägarna har åter öppnats. Hela befolkningen har påbörjat jättelika kanalbyggen. Detta år kommer vi för första gången att ha ett risöverskott för export. Vi är självförsörjande på basförnödenheter. På grund av kriget finns det ingen hunger längre, inte ens i de landsdelar där folk brukade gå hungriga före kriget. Många fabriker har återupptagit arbetet, andra ännu inte, som raffinaderiet vid Kompong Som.

* Detta dokument citeras bl a av [Maoistisk kritik av Pol Pots Kampuchea](#), som är ett försök att kritiskt göra upp med Röda khmererna utifrån en maoistisk ståndpunkt.

Fråga: Och hur stor är den utgift i mänskliga liv som ni betalat för detta?

Ieng Sary: Under kriget förlorade vår sida åtminstone 600 000 människor, utöver de skadade och lemlästade. De första månaderna efter befrielsen av Phnom Penh var mycket hårda. 2 000 till 3 000 människor dog under evakueringen av staden och några tusen dog på risfälten.*

Fråga: Men flyktingar rapporterar att ni också har avrättat hundratusentals personer, mest före detta militärer och civila tjänstemän åt Lon Nol-regimen. Enligt den nyligen publicerade boken av fransmannen François Ponchaud och rapporter av amerikanerna Anthony Paul och John Barron uppskattas antalet kampucheaner som likviderats sedan april 1975 till minst en miljon.

Ieng Sary: De här personerna är galna. Endast de svåraste brottslingarna bestraffas. Då Phnom Penh befriades, kastade tidigare soldater bort sina uniformer, satte på civila kläder och blandade sig med massorna. Idag arbetar de som alla andra. En dag när jag var hos ett kooperativ kände en bonde igen en tidigare major som höll på och arbetade på risfälten. Bonden anklagade honom för att vara en brottsling och krävde att han skulle avrättas. Men kooperativet sa att han hade uppfört sig väl sedan befrielsen och att han måste sparas. Denna major lever fortfarande där som en bonde.

Fråga: Har ni ordnat omskolningskurser för militären?

Ieng Sary: Nej, vi har inte gjort detsamma som i Vietnam. Vi har inte satt folk i läger utan har lämnat dem i kooperativen. Gruppen ser till dem. Varför skulle vi ha dödat hela folket? Vi behöver så många händer för arbetet att återuppbygga landet.

Fråga: Flyktingar rapporterar faktiskt att ni har deporterat folk till tvångsarbete?

Ieng Sary: Visst inte, hur skulle folk arbeta om de sattes på tvångsarbete? Vi har uppnått goda resultat helt enkelt därför att folk inser nödvändigheten av att arbeta och soldater föregår med gott exempel och arbetar tillsammans med dem.

Fråga: Och hur utbildar ni framtidens Kampucheaner?

Ieng Sary: I Demokratiska Kampuchea finns det lågstadieskolor till vilka fem år gamla barn rekryteras. Dessa skolor finns i kooperativen och i fabriker eftersom eleverna studerar dagligen under två eller tre timmar och samtidigt får erfarenhet av fysiskt arbete. Mellanstadieskolor finns på distriktsnivån och även där både studerar och arbetar eleverna. Hittills finns det inte någon gymnasie- eller universitetsutbildning, med undantag för sjukvård, som studeras på sjukhus, i städerna och på medicinska centra i kooperativen.

Fråga: Utomlands är man intresserad av Prins Sihanouks öde. Det sägs att han har blivit avrättad, eller dödad eller sårad när han skulle ha försökt att förena sig med motståndsrörelsen som strider mot de Röda Khmererna.

Ieng Sary: Han är i livet och bor med sin fru i det tidigare Kungliga Palatset. Efter hans abdikation bad han om tillstånd att få resa utomlands. Vi klagjorde för honom att detta inte skulle vara i landets intresse och inte heller i hans eget. Om han rest utomlands skulle han inte ha betraktats som en patriot utan skulle ha blivit en slags Kampucheanisk Bao Dai.

* Denna uppgift skall jämföras med amerikanska underrättelsetjänsten CIAs förutsägelser att en miljon människor skulle komma att dö i sjukdomar och svält i Kampuchea efter befrielsen. Henry Kissinger läckte denna prognos, vilken kom på skam genom Kampuchreas massiva satsning just på risodlingen och folkförsörjningen. (Redaktionen [för Kampuchea])